

Spis treści

Od autora

Część I WPROWADZENIE

- 1. Internacjonalizacja procesu gospodarowania i międzynarodowe stosunki gospodarcze
 - 1.1. Powstanie i rozwój gospodarki światowej
 - 1.2. Współczesny handel międzynarodowy
 - 1.3. Znaczenie handlu międzynarodowego dla poszczególnych krajów
 - 1.4. Ekonomiczne konsekwencje istnienia granic politycznych między krajami
 - 1.5. Pojęcie i zakres międzynarodowych stosunków gospodarczych
- Pytania

Część II TEORIA HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

- 2. Klasyczne teorie handlu międzynarodowego
 - 2.1. Merkantyлизм
 - 2.2. Teoria przewagi absolutnej
 - 2.3. Teoria przewagi komparatywnej
 - 2.4. Teoria kosztów absolutnych i kosztów względnych w ujęciu geometrycznym
 - 2.5. Rozwinięcie teorii przewagi komparatywnej
 - 2.5.1. Teoria Ricarda w ujęciu pieniężnym
 - 2.5.2. Teoria przewagi komparatywnej w warunkach większej liczby towarów
 - 2.5.3. Model Dornbuscha-Fischera-Samuelsona
 - 2.5.4. Weryfikacja teorii przewagi komparatywnej
- Pytania
- 3. Neoklasyczna teoria handlu międzynarodowego
 - 3.1. Narzędzia badawcze
 - 3.2. Korzyści z handlu międzynarodowego
 - 3.3. Podział korzyści z wymiany międzynarodowej
 - 3.4. Krzywa popytu wzajemnego
 - 3.5. Terms of trade
- Pytania
- 4. Wyposażenie w czynniki produkcji jako podstawa handlu między narodowego
 - 4.1. Twierdzenie Heckschera-Ohlina
 - 4.2. Wyrównywanie się cen czynników produkcji
 - 4.3. Efekt Stolpera-Samuelsona
 - 4.4. Empiryczna weryfikacja twierdzenia Heckschera-Ohlina
- Pytania
- 5. Alternatywne teorie handlu międzynarodowego
 - 5.1. Korzyści skali produkcji a handel międzynarodowy
 - 5.2. Handel wewnątrzgałęziowy
 - 5.3. Koncepcje opóźnienia naśladowczego i cyklu życia produktu a handel międzynarodowy

- 5.4. Koncepcja nakładającego się popytu
- 5.5. Konkurencja monopolistyczna a handel międzynarodowy

Pytania

- 6. Wzrost gospodarczy a handel międzynarodowy
- 6.1. Skutki wzrostu gospodarczego dla handlu międzynarodowego
- 6.2. Wpływ wzrostu gospodarczego na terms of trade i dobrobyt kraju
- 6.3. Źródła wzrostu gospodarczego i ich wpływ na handel międzynarodowy

Pytania

- 7. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji
- 7.1. Przyczyny międzynarodowych przepływów czynników produkcji
- 7.2. Międzynarodowe przepływy kapitału
- 7.3. Inwestycje portfelowe: chęć uniknięcia ryzyka jako motyw wywozu kapitału
- 7.4. Kredyty finansowe
- 7.5. Inwestycje bezpośrednie
- 7.5.1. Pojęcia wstępne
- 7.5.2. Strategia przedsiębiorstwa a inwestycje bezpośrednie
- 7.5.3. Znaczenie inwestycji bezpośrednich w gospodarce światowej
- 7.5.4. Wpływ inwestycji bezpośrednich na gospodarkę kraju wywożącego i przywożącego kapitał
- 7.6. Międzynarodowe przepływy siły roboczej
- 7.6.1. Przyczyny międzynarodowych przepływów siły roboczej
- 7.6.2. Główne kierunki migracji
- 7.6.3. Ekonomiczne skutki migracji siły roboczej

Pytania

Cześć III

POLITYKA HANDLOWA

- 8. Cło
- 8.1. Pojęcie i rodzaje cła
- 8.2. Mechanizm działania cła
- 8.3. Ekonomiczne skutki cła
- 8.3.1. Model małego kraju
- 8.3.2. Model dużego kraju
- 8.4. Stopień protekcji celnej

Pytania

- 9. Bariery pozataryfowe
- 9.1. Mechanizm ograniczeń ilościowych i ich skutki
- 9.2. Dobrowolne ograniczenie eksportu i jego mechanizmy
- 9.3. Inne bariery pozataryfowe
- 9.4. Mechanizmy subsydiów produkcji krajowej i subsydiów eksportowych oraz ich skutki
- 9.5. Dumping

Pytania

- 10. Wolny handel a protekcjonizm
- 10.1. Tradycyjne argumenty na rzecz protekcjonizmu
- 10.1.1. Argumenty niesłuszne
- 10.1.2. Argumenty słuszne w określonych warunkach

- 10.2. Współczesne argumenty na rzecz protekcjonizmu
 - 10.2.1. Strategiczna polityka handlowa
 - 10.2.2. Polityka przemysłowa
 - 10.3. Ograniczenia handlowe jako środek do osiągnięcia celów politycznych - sankcje ekonomiczne
 - 10.4. Ograniczenia handlowe a polityka ochrony środowiska
 - 10.4.1. Wpływ handlu międzynarodowego na zagrożenie środowiska
 - 10.4.2. Polityka ekologiczna jako czynnik wpływający na swobodę handlu i konkurencyjność eksportu
 - 10.4.2.1. Narodowa polityka ekologiczna
 - 10.4.2.2. Międzynarodowe porozumienia w dziedzinie ochrony środowiska jako czynnik utrudniający handel międzynarodowy
 - 10.4.3. Perspektywy współzależności handlu międzynarodowego i ochrony środowiska
- Pytania

- 11. Międzynarodowa polityka handlowa
 - 11.1. Kartele międzynarodowe
 - 11.2. Integracja ekonomiczna
 - 11.2.1. Pojęcie i mechanizm integracji ekonomicznej
 - 11.2.2. Mechanizm powstawania korzyści i strat w preferencyjnym porozumieniu handlowym
 - 11.2.3. Długookresowe efekty unii celnej
 - 11.2.4. Korzyści z unii celnej a korzyści z wolnego handlu
 - 11.3. Ogólnoświatowa współpraca w dziedzinie liberalizacji obrotów handlowych
- Pytania

Część IV

MIĘDZYNARODOWE STOSUNKI FINANSOWE

- 12. Bilans płatniczy
 - 12.1. Definicja
 - 12.2. Zasada podwójnego zapisu
 - 12.3. Struktura bilansu płatniczego
 - 12.4. Równowaga bilansu płatniczego
 - 12.5. Bilans płatniczy jako narzędzie analizy ekonomicznej
- Pytania

- 13. Kurs walutowy i rynek walutowy
 - 13.1. Pojęcie kursu walutowego
 - 13.2. Rynek walutowy
 - 13.2.1. Pojęcie i mechanizm
 - 13.2.2. Rodzaje transakcji na międzynarodowym rynku walutowym
 - 13.2.2.1. Transakcje bieżące i transakcje terminowe
 - 13.2.2.2. Arbitraż procentowy
 - 13.2.2.3. Transakcje spekulacyjne
- Pytania

- 14. Ustalanie poziomu kursu walutowego
- 14.1. Czynniki określające poziom kursu walutowego
- 14.2. Zmiany produktu krajowego brutto a kurs walutowy
- 14.3. Zmiany realnych stóp procentowych a kurs walutowy

- 14.4. Zmiany różnic w cenach a kurs walutowy
 - 14.5. Parytet siły nabywczej
 - 14.6. Pozostałe czynniki określające poziom kursu walutowego
- Pytania

- 15. Automatyczny mechanizm dostosowawczy
 - 15.1. Cenowy mechanizm dostosowawczy
 - 15.1.1. Cenowy mechanizm dostosowawczy w warunkach kursów stałych
 - 15.1.2. Cenowy mechanizm dostosowawczy w warunkach kursów płynnych
 - 15.2. Dochodowy mechanizm dostosowawczy
 - 15.2.1. Teoretyczne podstawy dochodowego mechanizmu dostosowawczego
 - 15.2.2. Mechanizm mnożnikowy w gospodarce zamkniętej
 - 15.2.3. Równowaga w gospodarce otwartej
 - 15.2.4. Międzynarodowe konsekwencje działania mechanizmu dochodowego
 - 15.3. Monetarny mechanizm dostosowawczy
- Pytania

- 16. Polityka dostosowawcza
 - 16.1. Przyczyny i cele polityki dostosowawczej
 - 16.2. Narzędzia polityki dostosowawczej
 - 16.2.1. Polityka zmiany wydatków
 - 16.2.2. Polityka przesuwania wydatków
 - 16.2.2.1. Polityka kursowa
 - 16.2.2.2. Polityka wybiórczego przesuwania wydatków
 - 16.3. Ograniczenia polityki dostosowawczej
 - 16.3.1. Podejście absorpcyjne
 - 16.3.2. Polityka zmiany wydatków i polityka przesuwania wydatków a równowaga zewnętrzna i wewnętrzna
- Pytania

- 17. Międzynarodowy system walutowy
 - 17.1. Pojęcie i przesłanki istnienia międzynarodowego systemu walutowego
 - 17.2. Międzynarodowy system walutowy przed II wojną światową
 - 17.3. System walutowy z Bretton Woods
 - 17.3.1. Warunki powstania
 - 17.3.2. Międzynarodowy Fundusz Walutowy
 - 17.3.3. Ocena działania międzynarodowego systemu walutowego z Bretton Woods
 - 17.4. Współczesny międzynarodowy system walutowy
 - 17.4.1. Powstanie współczesnego międzynarodowego systemu walutowego
 - 17.4.2. Funkcjonowanie współczesnego systemu walutowego
 - 17.4.3. Współpraca walutowa w Europie Zachodniej
- Pytania

Część V

MIĘDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE A KRAJE ROZWIJAJĄCE SIĘ

- 18. Handel międzynarodowy a rozwój gospodarczy krajów rozwijających się
- 18.1. Charakterystyka krajów rozwijających się
- 18.2. Teoria handlu międzynarodowego a rozwój gospodarczy krajów rozwijających się

18.3. Polityka handlowa krajów rozwijających się zmierzająca do zwiększenia korzyści z handlu międzynarodowego

18.3.1. Próby stabilizacji cen eksportowanych surowców - międzynarodowe porozumienia towarowe

18.3.2. Zmiana struktury produkcji - strategia antyimportowa i proeksportowa

18.3.3. Próby instytucjonalnej zmiany miejsca krajów rozwijających się w handlu międzynarodowym - UNCTAD, Nowy Ład Ekonomiczny, Milenijne Cele Rozwoju

Pytania

19. Kryzys zadłużeniowy i możliwości jego rozwiązywania

19.1. Skala problemu zadłużenia

19.2. Przyczyny światowego kryzysu zadłużeniowego

19.3. Zagrożenia związane z kryzysem zadłużeniowym

19.4. Możliwości rozwiązania globalnego problemu zadłużenia

Pytania

20. Współczesne kryzysy finansowe

20.1. Nowe tendencje w przepływie kapitału do krajów rozwijających się w latach dziewięćdziesiątych XX w.

20.2. Pojęcie kryzysu finansowego

20.3. Koncepcje teoretyczne wyjaśniające kryzysy walutowe lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych

20.4. Skutki kryzysów walutowych w latach dziewięćdziesiątych

Pytania

21. Wyzwania globalizacji

21.1. Korzyści i zagrożenia globalizacji

21.2. Przebudowa międzynarodowego ładu gospodarczego

Pytania

Odpowiedzi

Literatura cytowana

Indeks rzeczowy